

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת ראה

הגיליון השבועי לכל יהודי 919

כ"ז במנחם-אב התשס"ד
(13.8.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

חב"ד

יש חדש

בדיקת מזוזות

לקראת חודש אלול פותחים בתי-חב"ד ברחבי הארץ במבצע מיוחד לבדיקת תפילין ומזוזות, על-פי מנהג ישראל לבדוק את כשרות התפילין והמזוזות בחודש אלול. ראוי לזכור כי גם תפילין ומזוזות כשרות עלולות להיפגם במשך השנים, וחשוב לוודא את כשרותן לקראת השנה החדשה. כדאי לזכור כי בדיקת התפילין והמזוזות חשובה במיוחד בימים אלו, שכן התפילין והמזוזות מוסיפות בהגנה של הקב"ה על עם-ישראל.

הילולת האבות

ערב ראש-חודש אלול מכונה 'הילולת האבות', ובו רבים נוהגים לפקוד את מערת-המכפלה בחברון. ביום שני, ערב ראש-חודש אלול, יהיה 'אולם יצחק' פתוח ויהיו הסעות מכל רחבי הארץ. אבטחה קפדנית בכל הדרכים המובילות למערת-המכפלה ולאתרי-הקודש בחברון. טל' 1-800-400456.

פילהרמונה 3

המלחין והמעבד החסידי ר' משה-מרדכי (מונה) רוזנבלום מגיש את פילהרמונה 3 — תקליט חדש ובו 21 שירים, מושרים בפי טובי הזמרים. גם ביצוע מרגש של ניגון ד בבית לבעל התניא. הפצה: 03-6167735.

לראות קולות

תוכנת מחשב חדשה מאפשרת לראות קולות, בבחינת "וכל העם רואים את הקולות". ממש כך. הממציא, יעקב גוננהיים, מסביר שאותיות עבריות מצטיירות בצורתן כשמשמיעים אותן לתוך המחשב. להשיג ב"ופרצת" ברחובות, טל' 08-9471165.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניו-יורק
כניסת השבת 6:49 7:04 6:57 7:00 7:38
צאת השבת 8:02 8:05 8:05 8:01 8:40

המולד: אור ליום שני בשעה 00:31 ר-16 חלקים

ראש-חודש: ביום השלישי ביום הרביעי

פרקי אבות: פרק 1

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כדאי לבחור בברכה

כמה אסונות ואיזו הידרדרות ביטחונית, כלכלית וחברתית המטנו על עצמנו בשנים-עשרה השנים האחרונות, מאז בחרו ממשלות ישראל ללכת בדרך הוויתורים והנסיגות

בשנים-עשרה השנים האחרונות, מאז בחרו ממשלות ישראל ללכת בדרך הוויתורים והנסיגות. ובסופו של דבר ההליכה בדרך זו ערערה גם את יציבותן של כל הממשלות והפילה את ראשיהן זה אחר זה.

הדרך והתוצאה

מתי יבינו שנתבי הוויתורים והנסיגות הוא נתיב ארוך ומקולל, שמוריד לשאול-תחתית את כל ההולכים בו. כואב הלב לראות מה קורה לראש-הממשלה, איש עתיר-זכויות בבניין הארץ, שנהפך להורס ההתיישבות ולמי שמחניק את התפתחותם של היישובים שבנה במו-ידיו.

ייתכן שהוא-עצמו האמין בעבר שעקירת חבל-ארץ פורח ומשגשג אחד, גוש קטיף, תציל את גושי ההתיישבות הגדולים ביהודה ושומרון ותאפשר לבסס את מעמדה של ירושלים המורחבת. אולי שכנע את עצמו שכדאי להקריב רגל כדי להציל את הגוף. והנה מתברר ששום הצלה אינה צומחת מהדרך המקוללת של אוסלו, אלא היא מהדקת את עניבת-החנק יותר ויותר.

מה נחשב יותר 'קונסנזוס' ממעלה-אדומים ואריאל? לכאורה הייתה תכנית ה'הינתקות' אמורה לאפשר בתמורה את פיתוחם של גושי ההתיישבות הגדולים, ובמרכזם שתי הערים הללו. כך לפחות הבטיחו לנו דוברי הממשלה. עכשיו מתברר שאריאל נשאר מחוץ לגדר הביטחון, וארה"ב מטילה וטו על בניית שכונה חדשה במעלה-אדומים.

לא הייתה תקופה של חנק היישובים ומניעת ביסוסם והתפתחותם כבימים האלה. עכשיו כבר שוב נותנים רובים למחבלים המחופשים לשוטרים (הבטיחו שייתנו להם אקדחים בלבד, אבל התמונות אומרת אחרת). שוב מחריף ומתחדד הקרע בתוך העם. זו הדרך חזו התוצאה.

תקוותנו היחידה היא הבטחת הקב"ה, כפי שנקרא בהפסרת השבוע: "כל כלי יוצר עלייך — לא יצלח". הקב"ה, שומר ישראל, יציל אותנו גם מהצרות האלה ויביא לנו את הגאולה השלמה.

לפני יותר משלושת-אלפים שנה, ערב כניסת בני-ישראל לארץ, עמד משה רבנו ואמר לעם: "ראה, אנוכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה". הברכה היא — "אשר תשמעו אל מצוות ה' אלוקים", ולעומתה הקללה היא — "אם לא תשמעו... וסרתם מן הדרך".

כדאי לשים לב: התורה אינה אומרת שאם בני-ישראל ישמעו אל מצוות ה' יקבלו ברכה, אלא שקיום מצוות ה' הוא עצמו הברכה. וכך להפך, לא נאמר שיבוא עונש על אי-קיום מצוות ה', אלא ש"וסרתם מן הדרך" היא-עצמה הקללה.

יש מצבים שקשה לראות את הזיקה בין המעשה לתוצאה. כולנו מאמינים שמעשים טובים וחיוביים מביאים טובה לאדם ולהפך; אך לא תמיד אפשר לראות זאת בעיני-הבשר שלנו. לעיתים אף נדמה ש"דרך רשעים צלחה", עד שאפשר לשאול למה "צדיק ורע לו" ולעומתו "רשע וטוב לו". אך יש מצבים שרואים בבידור לאן מוליכה כל אחת משתי הדרכים.

לרשת ולהיאחז

כל המעיין בפרשיות התורה שנקראות בשבועות האלה רואה כמה מדגישה התורה את הצורך לרשת את הארץ ולשבת בה. המסר הפשוט שאומרת לנו התורה הוא — שבו בארץ, היאחזו בה, וחיו בה כיהודים, עם כל המצוות המיוחדות הקשורות לארץ-ישראל. אם אנו עושים כך — זו הברכה, הן בגשמיות והן ברוחניות.

לעומת זאת מזהירה התורה, שמסירת חלקים מארץ לידי זרים תביא סכנה חמורה לכל הארץ ויושביה. ההלכה בשולחן-ערוך רואה בזה מצב של פיקוח-נפש ממש. רבני ישראל, לכל רוחב הקשת, מזהירים כבר שנים מפני מהלכים כאלה, שלא יביאו שלום, אלא יגרמו שפיקוח-דמים ויזמינו לחצים חדשים וסכנות חמורות. ההליכה בדרך זו היא-עצמה הפך הברכה.

ואכן, שוב ושוב אנו רואים זאת גם בעיני-הבשר שלנו. ראו כמה אסונות ואיזו הידרדרות ביטחונית, כלכלית וחברתית המטנו על עצמנו

המקום אשר יבחר ה'

בפרשת השבוע קובעת התורה את המקום שבו יקריבו בני-ישראל את קרבנותיהם לפני ה': "והיה המקום אשר יבחר ה' אלוקיכם בו לשכן שמו שם, שמה תביאו". מהו ה"מקום" הזה? מפרש רש"י: "בנו לכם בית-הבחירה בירושלים".

ב'ספר החיים' (לאחיו של המהר"ל) נשאלת שאלה: מדוע אין התורה אומרת במפורש שהכוונה היא לירושלים, אלא נאמר שתם "המקום אשר יבחר ה' אלוקיכם בו"? התשובה המובאת שם היא, שאמנם מקום כפשוטם של דברים הוא בירושלים, אך כל מקום שיהודי מתפלל בו לקב"ה נהפך ל"מקום אשר יבחר ה'". והקשר לירושלים הוא, שבכל מקום מתפללים לעבר ירושלים.

לא דירת-קבע

ברוח זו מפרש הספר הזה גם את מאמר חז"ל "כל הדר בחוץ-לארץ כאילו אין לו (א-לוה)". הדגש הוא על "דר", במשמעות של דירת-קבע. כל מי שחי בחוץ-לארץ והוא מרגיש שחיי שם הם מגוריי-קבע, עד שאינו חושב על הגאולה, אכן זה מצב לא-חיובי.

במצב הרוחני המתאים ל"פליטין של מלך". לא די בקניית כרטיס-טיסה, אלא יש צורך לתקן את ה"מפני חטאינו" ולוודא שהעלייה לארץ תהיה עלייה רוחנית, עלייה בקדושה.

גאולה בתוך דקות

הציפייה לביאת המשיח אינה בבחינת 'הלכתא למשיחא' = הלכה לימות המשיח, עניין לא-עכשווי, אלא גם על-פי ההלכה היא דבר ממשי ומציאותי ביותר. יש דעה הסוברת שכוון אסור בשתיית יין, משום שבמהרה ייבנה בית-המקדש, ואם יהיה שיכור לא יוכל לעבוד בבית-המקדש.

הפגת שכרות יכולה להיעשות בשתי דרכים: (א) שינה; (ב) שהייה "כדי הליכת מיל". כמה הוא השיעור של "הליכת מיל"? מקובל לחשב זאת לשמונה-עשרה דקות. הדעה המירבית קובעת שהשיעור הוא עשרים וארבע דקות. נמצא אפוא שיהודי צריך להאמין כי ביאת המשיח ובניין בית-המקדש יכולים להתרחש בתוך פחות מעשרים וארבע דקות!

(לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 617)

אבל אם יהודי חי בחוץ-לארץ משום שהוא צריך להיות שם כדי לתקן את ה"מפני חטאינו" שגרם ל"גלינו מארצנו", וגם בהיותו שם הוא מייחל לביאות המשיח ולגאולה האמיתית והשלמה, ומוכן לוותר מיד על כל ה'חלב' ו'דבש' שבחוץ-לארץ (למי שמדמה שיש לו זאת שם), וגם עכשיו הוא פונה בשעת התפילה לעבר ארץ-ישראל — הרי בכל מקום שבו הוא נמצא ומתפלל שם לקב"ה נחשב ל"מקום אשר יבחר ה'".

עלייה בקדושה

באותה מידה יכול להיות מצב הפוך, שיהודי עולה לארץ-ישראל ומביא איתו אליה את אוויר חוץ-לארץ. מבחינה גשמית היא עלה מחוץ-לארץ לארץ-ישראל, אבל מבחינה רוחנית ונפשית — הוא הביא עמו לארץ-ישראל את אוויר חוץ-לארץ, עד שגם בהיותו בארץ-ישראל הוא שרוי למעשה באוויר חוץ-לארץ.

ארץ-ישראל היא "פליטין של מלך". האוויר בארץ-ישראל טהור הוא. כשיהודי עולה לארץ-ישראל עליו לטהר את עצמו ולהימצא

מן המעייין

נושא השבוע: נתינת צדקה

אמרת השבוע

של מי הכסף

רבי יהושע-השיל מאפטה שיגר יהודי נזקק אל עשיר אחד מחסידיו, וצירף מכתב ובו ביקש לתת לאיש מאתיים רובלים. כשקרא העשיר את המכתב החמיצו פניו והשיב שאינו מוכן לתת סכום כזה. חזר האיש אל רבו, והצדיק שלחו אל חסיד אחר, שלא היה עשיר גדול, וביקשו לתת לאיש מאה רובלים. הלה מיהר לאסוף את הכסף מחבריו ונתן לאיש את הסכום.

כעבור זמן ירד העשיר מגדולתו ונעשה עני. לעומתו, החסיד השני התעשר. הבין הראשון כי איבר את כספו משום שלא שעה לבקשתו של הצדיק. הלך ותבע אותו לדין-תורה.

אמר רבי יהושע-השיל בבית-הדין: "הקב"ה מסר לרשותי סכום של כסף הדרוש לעבודתי, ואני פיזרתי אותו בין חסידיי. כשסירב העשיר לתת את הכסף למטרה שביקשתי, לקחתי את כספי ממנו ומסרתיו לידי חסיד נאמן יותר".

זיכוך המוח והלב

עבודת הצדקה מזככת את מוחו וליבו של האדם אלף פעמים ככה, ועל זה נאמר (משלי יד,ד): "צדקה תרומום גוי".

(תורה אור)

להרביש את הזולת

אפילו מי שנותן צדקה לעני ביד רחבה, אבל חסרה לו הרגשת מצבו של זולתו, הרי זה בבחינת שפיכות-דמים.

(כתר-שם-טוב)

הידיים נפתחות

"לא תקפץ את ירך מאחיק האביון. כי פתוח תפתח את ירך" (דברים טו,זח), חז"ל אומרים שבשעת פטירתו של אדם ידיו פתוחות, כאילו אומרות: ראו, אין אני נוטל עמי דבר. לפיכך "לא תקפץ את ירך מאחיק האביון", שכן "פתוח תפתח את ירך" — יבוא יום ותפתח את ירך על-כורחך, ומוטב שתפתח אותן קודם-לכן, בחיך.

(אלשיך)

שלא יהיה אביון

"אפס כי לא יהיה בך אביון" (דברים טו,ד). אל תשהה את עזרתך עד הרגע האחרון, כאשר הנזקק כבר יהיה אביון, שאז עזרתך לא תביא לו תועלת.

(תולדות יצחק)

מחסורו של מי

הצדקה לא באה אלא למלא את החסר לעני, "די מחסורו אשר יחסר לו", ולא למלא את מחסורו של העשיר, להעשירו בתוספת כבוד.

(כתב סופר)

הצדקה מכפרת

"ורעה עינך באחיק האביון... והיה בך חטאי" (דברים טו,ט). מדוע נאמר "והיה בך חטאי" דווקא אצל המעלים עינו מן הצדקה? לפי שמצוות צדקה מכפרת על חטאיו של אדם, כפי שנאמר (דניאל ד,כד): "וחטאך בצדקה פרוק"; אך מי שאינו נותן צדקה נשארים בידו כל חטאיו.

(לקוטי תורה)

השגחה בשחקים

עד לפני זמן-מה הרבתי לטוס בעולם, לצורך החזקת מוסדותיי התורניים. מטרת הנסיעות הייתה מוגדרת וידועה מראש, ואף-על-פי-כן דומה כי לא הייתה נסיעה שלא זימנה לי ההשגחה העליונה מעורבות באירועים מיוחדים שלא יכולתי לצפותם מראש: השכנת שלום-בית, דאגה לחולה נזקק, סיוע לחתונת כלה יתומה וכיוצא בזה.

משלל המקרים והמאורעות שנזדמנו לי בנסיעותיי הרבות, נחקק בזיכרוני יותר מכול מקרה מיוחד שאירע לפני כעשר שנים.

זה היה בסיומה של שליחות-מצווה בחוף המערבי של ארצות-הברית. עם תום משימתי עלייתי למטוס לניו-יורק, כדי להחליף שם מטוס שיחזירני ארצה.

לאחר כשעתיים ומחצה של טיסה, בקעה לפתע קריאה ממערכת הכריזה של המטוס: "אם יש בין הנוסעים רופא, יואיל-נא לגשת לחלקו האחורי של המטוס". עד מהרה הבחנתי בשניים – איש ואישה – הממהרים לפאתי המטוס.

חלפו עוד שתי דקות ודיילת ניגשה אליי. בטון בהול שאלה אותי באנגלית: "האם אתה דובר עברית?". עניתי לה בחיוב, והיא ביקשה ממני להתלוות אליה לירכתי המטוס.

באחת משורות המושבים האחוריות של המטוס ישבו בני-זוג מבוגרים מישראל. האישה התייסרה בכאבים וגון פניה היה צהוב-ירוק. היא לפתה את ראשה בכפות-ידיה, ונראה היה שכל תזוזה מסבה לה כאבי-תנופה. בני-הזוג לא שלטו בשפה האנגלית, ועל-כן התקשו הסובבים אותם להגיש להם עזרה.

לידם עמדו הרופא, שחש לסייע לחולה, ואשתו (ייתכן שגם היא הייתה רופאה). מאחר שהרופא התקשה לתקשר עם בני-הזוג דוברי העברית, נתבקשתי לשמש להם מתורגמן. הרופא ביקש את האישה, התעניין – בתיווכי – בהיסטוריה הרפואית שלה; שאל, חקר ודרש. בשלב מסוים הושיט לי כרטיס-ביקור שלו, וכך למדתי כי לפניי נידולוג נודע, הפרופסור הראשי של אחד המרכזים הרפואיים הגדולים בניו-יורק.

האבחנה הרפואית של הרופא לא הייתה חד-משמעית. להערכתו סבלה האישה מדלקת קרום המוח. "קשה מאוד לאבחן מחלה בלי מכשירים",

הבחירה והיעד

הקב"ה ברא עולם שיש בו שתי דרכים – דרך הטוב ודרך הרע. לאדם ניתנה בחירה חופשית וביכולתו ללכת באחת משתיהן. תיקון העולם בזמן הגאולה הוא היעד שאליז צריך העולם להגיע, ומובן שרצונו זה של הקב"ה חייב להתבצע; אולם יכולת הבחירה החופשית של בני-האדם עלולה לכאורה לשבש יעד זה של הקב"ה, ואולי אף להסיג את העולם לאחור ולהרחיקו מן הגאולה.

ואכן, אנו יודעים שהגאולה תלויה למעשה בידי בני-האדם. חז"ל אומרים, שאם ישראל עושים תשובה – מיד הם נגאלים. במשך שנות הגלות היו הזדמנויות רבות, שאילו היו מנוצלות כראוי, היינו נגאלים. העובדה שלא נגאלנו עד כה מעידה לכאורה על היכולת שניתנה לנו לעכב את הגאולה. כלומר: לעכב את מילוי תכלית הבריאה שיעד לה הקב"ה. והשאלה היא – האומנם?

ירידה לצורך עלייה

הבנת העניין אינה פשוטה, אולם תורת החסידות מסבירה שכשם שעלינו להאמין ביכולת הבחירה החופשית שניתנה לאדם, כך עלינו להאמין בשליטתו המלאה של הקב"ה על כל המציאות ובכך שהוא היחיד שקובע את גורלו של העולם.

יכולת הבחירה החופשית אינה יכולה לעכב חלילה את רצונו וכוונתו של הקב"ה. הלא אין שום מציאות אמיתית מבלעדי ה', ולא ייתכן שמשוה יוכל להפריע לו במילוי רצונו. גם העובדה שהעניק לאדם בחירה חופשית – "הכול בידי שמים חוץ מיראת-שמים" – אין בה כדי להפקיע ולו משהו משליטתו המלאה של הקב"ה על עולמו.

כוח הבחירה החופשית של האדם אינו יכול להשפיע על עצם כיוון ההתקדמות של הדברים. הקב"ה קבע כי העולם צריך לצעוד לעבר הגאולה, ואת המסע הזה אי-אפשר לשנות. העולם אכן צועד ומתקדם ללא הרף אל הגאולה האמיתית והשלמה. לכן אפשר לקבוע בוודאות מוחלטת שאנו קרובים היום אל הגאולה יותר מאתמול. השפעתו של האדם מוגבלת לשני תחומים – לקצב ההתקדמות ולנתיב המוביל ליעד.

האדם קובע במעשיו אם הגאולה תבוא מהר יותר או תתקדם בתהליך איטי יותר. הוא גם יכול לקבוע אם הדרך אל הגאולה תהיה ישרה ומדורגת, או תעבור מורדות ומעלות. כשהוא בוחר ברע, הוא יוצר מורד ומצב של נפילה זמנית, אך בסופו של דבר, דווקא המורד הזה ייצור עוצמה יתרה שתוביל לעלייה חזקה יותר וגבוהה יותר. זה כוחה של התשובה, שניזונה דווקא מהירידה שנגרמת על-ידי החטא.

מתקרבים יותר

יכולת הבחירה של האדם משפיעה רק על מצבם של פרטים, אך אינה יכולה לשנות את הסך הכללי. בתוך הרכבת המתקדמת אל הגאולה, יכול אדם להחליט לצעוד אחורה, אל הקרונות האחוריים, אבל צעידתו לאחור אין בה לשנות את כיוון תנועתה של הרכבת כולה, ואף לא את כיוון ההתקדמות שלו-עצמו. ובסופו של דבר, גם הנסיעה לאחור של הפרטים תתהפך לטובה ותתרום נופך נוסף להתקדמות הכוללת.

כאשר אדם או קבוצה מחליטים לצעוד בדרך עקלקלה, הם יוצרים מצב זמני של חולשה ועיכוב, אבל בסופו של דבר, דווקא ממעשיהם תצמח עלייה. לאחר שיתברר לכול כי דרכם מוליכה לשום מקום, תגבר ותתחזק הדבקות בדרך הנכונה. הללו, מציגים, יענשו על רוע בחירתם, אבל בסופו של דבר יתברר שגם הם תרמו למהלך ההתקדמות הכללי.

וכך גם הירידה הגדולה של 'עקבתא דמשיחא' נושאת בתוכה את העלייה הגדולה של הגאולה הקרובה לבוא, ובסופו של דבר אנו מתקרבים עוד ועוד אל רגע הגאולה (ראה בכל זה לקוטי שיחות כרך ג, עמ' 976, הערה 19, ושם צוינו מקורות נוספים).

"בנסיעות מסוימות עלולה הגלולה לגרום למוות", הזהיר הרופא בחומרה. למקום הזועק הקברניט. הוא הסתודד עם הרופא. מחילופי הדברים ביניהם הבנתו שהקברניט מסביר לרופא את התסבוכות הטכנית והעלות הכספית

התנצל. הוא היה נחרץ הרבה יותר בדבר המסקנה המעשית המתבקשת – להנחית את המטוס במהירות האפשרית ולאשפז את האישה. "תן לה גלולת הרגעה והנח לנו להמשיך בטיסה", התחנן לפניי הבעל.

הגבוהה הכרוכות בנחיתת-חירום. הרופא היה חד ובוטה: "אתה רוצה להגיע לניו-יורק עם גופה?".

לאחר זמן-מה נמסרה לנוסעים הודעה על נחיתה בקולומבוס (אוהיו), בעוד כארבעים דקות. זה היה שדה-התעופה הקרוב ביותר שסביבתו שכן מרכז רפואי משוכלל שיכול לטפל במקרה. נתבקשתי שלא לשוב למקומי, שמו יזדקקו שוב לתרגומי.

התיישבתי ליד הבעל וזה החל לשפוך לפניי את ליבו: "לחמתי בכל מלחמות ישראל; מעולם לא פירגנו לעצמנו שום חופשה של ממש; זו פעם ראשונה שבה אנו טסים לחו"ל, וכעת הכול נהרס". ניסיתי לנחמו באומרי לו כי בחסדי ה' נמצא במטוס רופא בכיר כל-כך בתחום הנירולוגיה ושבזכות אבחנתו המקצועית ודרישתו להנחית את המטוס, חיי אשתו יינצלו ובעזרת ה' הכול יהיה בסדר.

סמוך לנו ישבה אישה זקנה, כנראה יהודייה. לפתע פנתה אליי ושאלה: "כבוד הרב, לא נהוג אצלכם להתפלל על חולים?". שאלתה הייתה צודקת והודיתי לה על כך. הוצאתי מכיסי ספר תהילים והצעתי לבעל להצטרף אליי לתפילה על אשתו. הוא נתן בי מבט קשה והדף שתי ידי את ספר התהילים. "לא צריך!", פסק.

לא התווכחתי עמו ופתחתי בעצמי באמירת תהילים. חלפו כמה דקות. לפתע פרץ האיש בבכי קורע-לב. כמחצית השעה בכה כמו ילד, מתקשה להירגע. קולו רעד כשאמר את המילים הבאות: "כל חיי לא הכרתי את האלוקים וכעת אני זקוק לעזרתו".

בדקות המעטות שונתרו עד לנחיתה הרגעית אותו וביקשתי ממנו לקבל עליו שלוש מצוות עיקריות – שבת, כשרות ותפילין. כמרבן מסרתי לו שם של ידי שלי, שהוא רב קהילה בקולומבוס.

עם הנחיתה עלה למטוס צוות רפואי עם אלונקה. האישה החולה הושכבה עליה והובהלה לאמבולנס שכבר המתין על המסלול. קודם צאתו מהמטוס זעק אליי הבעל ממעמקי נפשו: "תמשיך להתפלל!".

כעבור כמה שבועות יצרתי קשר עם הבעל, בארץ, על-פי מספר טלפון שמסר לי במטוס. התברר לי כי האבחנה הרפואית של הרופא בכיר הייתה מדויקת, וכי בזכות עקשנותו להנחית את המטוס אכן ניצלו חיי האישה. בסוף שיחתנו בישר לי הבעל כממתיק סוד: "דע, כי בזכותך התחלנו לשמור שבת וכשרות ואני מניח תפילין כל בוקר".

(תודתנו לשולח הסיפור ובעל המעשה, הרב שלמה גולדברג מירושלים; מחבר ספר 'ואני תפילה' ומנהל מפעל 'תורה ודעה')

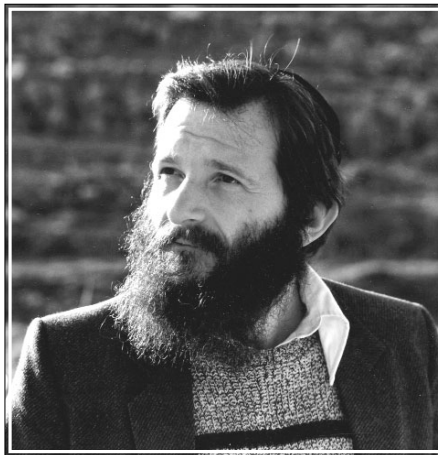
המנצח שמצא את המנגינה

חסידיית. כעבור זמן טס ללונדון, לתחרות מנצחים יוקרתית, שארגן הבי-בי-סי. התחרות הייתה תובענית מאוד, מלאת מתח ומתישה. בסוף השלב הרביעי והמכריע הוכרז ישראל לזוכה בתחרות.

השירה האמיתית

"חשתי כבחלום. חזרתי למעוני ועיניי נחו על קלטת שקיבלתי לפני הטיסה מהרב כהן. התחלתי להקשיב לה ולפתע פשט בחלל קולו של הרבי מליובאוויטש שר 'צמאה לך נפשי'. פרצתי בבכי שהתקשיתי להירגע ממנו. לאחר שבוע שלם של תחרויות והצלחה מסחררת חשתי פתאום כי הכול מתגמד נוכח השירה האמיתית כל-כך ומלאת העוצמה והרגש של הרבי. ידעתי שדבר-מה עמוק מאוד מתחולל בנפשי".

שנה לאחר מכן חזר לארץ, התחתן, וכעת הוא גם אב לארבעה ילדים. חלומו הגדול הוא להקים הרכב שינגן 'מזויקה יהודית אמיתית ברמה קלסית'. הניצוח על הרכב כזה הוא בעיניו "אתגר רציני וחשוב מכל ההישגים שהשגתי בחיי".

אדלסון: "הכול מתגמד מול האמת"

מהמאסטרו להיות עוזרו בכמה פרויקטים של ניצוח בארה"ב.

"כאתי לשבת"

ניצני השינוי החלו בחורף תש"מ. "חבר הציע לי להכיר 'אינטלקטואלים מסוג שונה'. באתי לשבת בשכונת קראון-הייטס בברוקלין. החבר לקח אותי לשלוש משפחות. אל המשפחה השלישית הגענו בערב. זה היה ביתו של ה'חוזר' הנודע, הרב יואל כהן. נשארתי לסעודת שבת; האזנתי לדברי-התורה, לסיפורים ולניגונים ששבו מיד את ליבי".

ישראל החל ללמוד תורה ולהתוודע להווייה היהודית-

בלוין ומקשיב בריכוז לנעימה חסידיית. ניגון כיסופים ישן שעובד מחדש, בסגנון קלסי, לפני כמה שנים. בימים האלה הוא עובד עליו עם תלמידיו, בישיבה המוזיקלית כינור-דוד, ביישוב עטרת בשומרון.

דרך ארוכה ומרתקת עשה ישראל (53) – מנצח מבטיח בעבר, מורה לתורת המוזיקה ומעבד בהווה. דרכו חלפה בין השאר בזלצבורג, בווינה, בלונדון, ברומא, בטנגלווד ובמנטון. הוא למד אצל מנצחים גדולים, זכה בתחרויות יוקרתיות, ניצח על תזמורות נחשבות והיה עוזרו של לאונרד ברנשטיין; עד שיום אחד הכיר אנשים חדשים והחליט להחליף את מנגינת חייו.

לצידו של ברנשטיין

ישראל נולד בלנינגרד. הוא נקרא על-שם סבו מצד אביו, שהיה שוחט ובעל-תפילה בפרוסקורוב ונפטר לאחר שסיים לרצות מאסר בגין יהדותו. סבו השני היה רב העיירה קלינובקה באוקראינה. אבל הוריו, שנפרדו כשהיה רך בשנים, ניהלו חיים רחוקים מתורה ומצוות. עם זה, אביו שימש חזן בית-הכנסת הגדול בלנינגרד. ישראל למד בבית-ספר ממשלתי והיה חבר בתנועת-הנוער הקומוניסטית. הוא ניגן בפסנתר ובכינור ואחר-הצהריים למד ניצוח.

בגיל חמש-עשרה עלה ארצה עם אימו. כאן המשיך להתפתח בתחום המוזיקה. הוא ביקר במרכזים מוזיקליים חשובים באירופה. כמה שנים אחר-כך התקבל לקורס יוקרתי למנצחים צעירים בטנגלווד שליד בוסטון. שם פגש את לאונרד ברנשטיין. בין השניים נרקם קשר חם, שהתפתח להזמנה

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מנהגי חודש אלול

שאלה: למה נקרא חודש אלול 'חודש הרחמים'?

תשובה: בראש-חודש אלול עלה משה רבנו להר-סיני בפעם השלישית, כדי לקבל את הלוחות האחרונים, והעבירו שופר במחנה לבל יטעו שוב לעשות עגל. לאחר ארבעים יום, ביום-הכיפורים, ירד והלוחות בידו, ובישר לישראל שנתרצו לפני הקב"ה, וקבעו ה' ליום סליחה ומחילה לדורות. על-כן, כל אותם ימים שמתחילת אלול ועד יום-הכיפורים הם ימי רצון.

מנהג קדמונים לתקוע בשופר בכל חודש אלול (הספרדים בסיום הסליחות, והאשכנזים בסוף תפילת שחרית). ורצוי שכל יהודי ישמע את התקיעות, וסמך לזה שנאמר 'תקעו בחודש שופר' – משמע לתקוע חודש שלם.

רק בערב ראש-השנה אין תוקעים: א) כדי להפסיק בין תקיעות של מנהג לתקיעות שהן מצוות-עשה מן התורה. ב) כדי 'לערבב את השטן' (שירגיש המקטרג שישראל בטוחים שכבר עשו את עבודת ראש-השנה לפני זמנה וכבר זכו בדין), שיסבור שכבר עבר ראש-השנה ואין עוד

תועלת בקטרוגו.

מנהג ישראל לומר 'סליחות' [שעיקרן: הזכרת 'שלוש-עשרה מידות הרחמים' בתקופה זו: הספרדים מתחילים בב' באלול, והאשכנזים מתחילים (השנה) מהשבוע שלפני ראש-השנה. מוסיפים לומר 'סליחות' בעשרת ימי תשובה, אך חסידי חב"ד אומרים רק בצום גדליה, שהוא תענית ציבור.

בקהילות האשכנזים מוסיפים בתפילות שחרית ומנחה (אחרים – בערבית) את הפרק 'לדוד ה' אורי' (תהילים כז). פרק זה מרמז על חגי תשרי, ותוכנו: תשובה, שמחה וביטחון בה'.

בקהילות רבות מוסיפים באמירת תהילים. מסורת מהבעש"ט לומר מיום א של ראש-חודש והלאה שלושה פרקים ביום, וביום-הכיפורים אומרים 36 פרקים, ומסיימים את הספר אחר נעילה.

מקורות: פרקי דר"א פמ"ו. טושי"ע או"ח סי' תקפא ונו"כ. משני"ב שם. הוספות לטושי"ע אדמו"ר הזקן חלק ב-ד עמ' 1363. ספר המנהגים-חב"ד עמ' 54-52. לקוטי שיחות כד, 224 ואילך.

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי
מומלץ בכל פה!
 ביטוחי שיניים לכל המשפחה
 טיפולים מהיום להיום
 ללא קשר למצב הפה
 מאמינים בביטוח כהלכה
1800-39-33-39

רשת גני חב"ד
להתחיל את החיים
ברגל ימין
 מאות גני-ילדים מעולים, בכל רחבי הארץ, ממתנינים לילדיכם
 מוקד ארצי (24 שעות ביממה):
1700 700 358

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ללא תוספת דמי משלוח): "וודאיקה", 1-700-704120

